

25.9.2023

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
00102 EDUSKUNTA
StV@eduskunta.fi

Viite: HE 14/2023 vp

HE 14/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta

Tehy pitää erittäin tärkeänä, että nykyisellä hallituskaudella jatketaan asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuslainsäädäntövalmistelua, jonka tavoitteena on tukea ja vahvistaa itsemääräämisoikeutta sekä varmistaa, että ihmisten perusoikeudet toteutuvat. Koska lainsäädäntövelka potilaiden itsemääräämisoikeuteen liittyen on merkittävä, on hyvä, että lainsäädäntöä valmistellaan oikeudellisessa tärkeys- ja kiireellisyysjärjestyksessä. Tämän vuoksi on perusteltua, että HE 14/2023 vp valmistelu on toteutettu erillään laajemmasta itsemääräämisoikeushankkeesta.

Tehyn yleiset kommentit hallituksen esityksestä

Tehy pitää esitysluonnosta mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta kannatettavana. Hallituksen esityksessä on kattavasti ja selkeästi perusteltu esitettyjen lainsäädäntömuutosten tarpeellisuus Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta saadun langettavan päätöksen vuoksi.

Tehy näkee kannatettavana sen, että esitysluonnoksen mukaan hallintopäätös annettaisiin riippumatta siitä, onko lääkehoito säännöllistä vai kertaluonteista.

Mikäli lainsäädäntömuutokset tulevat esitetyn mukaisesti voimaan 1.1.2024, sosiaali- ja terveysministeriön tulisi riittävän ajoissa ohjeistaa hyvinvointialueita. Tehy on kiinnittänyt huomiota siihen, että ministeriön ohjeistus lainsäädännön toimeenpanosta on tullut joissakin tapauksissa vasta samaan aikaan, kun lainsäädäntä on astumassa voimaan (esimerkiksi syksyllä 2023 hoitotakuun tiukentaminen, raskauden keskeyttämistä koskeva lainsäädäntö).

Tehyssä huoli sosiaali- ja terveydenhuollon riittämättömästä rahoituksesta

Tehy haluaa tässäkin yhteydessä ilmaista vakavan huolensa sosiaali- ja terveydenhuollon riittämättömästä rahoituksesta. Hyvinvointialueiden rahoitusvaje ja säästötarpeet voivat vaikeuttaa myös riittävien psykiatristen sairaalapalvelujen ja hoidon järjestämistä. Riittämättömistä resursseista johtuva kuormitus aiheuttaa ammattihenkilöillä työuupumusta ja vaarantaa potilasturvallisuuden.

25.9.2023

Henkilöstön riittämätön määrä ja kuormittuneisuus ovat tulleet esille ammattihenkilöiden aluehallintovirastoille tekemissä kanteluissa, jotka koskevat psykiatrissa hoitoa toteuttavia toimintayksiköitä.

Psykiatrissa toimintayksiköissä tehtävän työn veto- ja pitovoimaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta laadukkaan hoidon edellyttämä henkilöstömäärä saadaan rekrytoitua, potilasturvallisuus varmistettua ja ammattihenkilöiden työssä jaksamista saataisiin parannettua. Tämä tulee huomioida osana käynnistytävää Hyvän työn -ohjelmaa.

Helsingissä 25.9.2023

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätiedot: Mervi Flinkman, työvoimapolitiittinen asiantuntija, etunimi.sukunimi@tehy.fi